

[Finansministeren.]

enkelte spørgsmål er stillet til mig, og jeg skal besvare dem så kort og knapt, som jeg kan.

Det ærede medlem hr. Axel Kristensen spurgte, om forbrugsafgifterne skulle anvendes til almindelige driftsformål, eller om de skulle tages udenfor driften. Det er ikke hensigten, hvad jeg også har sagt i min fremsættelsestale, at anvende forbrugsafgifterne til almindelige statsudgifter. Det er tværtimod hensigten at tilvejebringe balance mellem de samlede statsindtægter og statsudgifter, således at disse forbrugsafgifter på 200 mill. kr. har opsigningsformål.

Det ærede medlem spurgte mig, om ikke det lån på 60 mill. kr., der agtedes optaget i nationalbanken, måtte betyde en udpumpning og altså var inkonsekvent. Dette lån, som det ærede medlem kalder det — lad mig kalde det denne finansiering af beredskabskøb —, må ikke vurderes på den måde, det ærede medlem gjorde det. Der er her tale om at finansiere et beredskabskøb, hvorfra provenuet, når det senere indgår påny, atter indbetales direkte i nationalbanken. Der kan ikke være nogen betænkelighed ved denne fremgangsmåde, hvad nationalbanken da også er enig i.

Det ærede medlem spurgte mig, om ikke det var urimeligt, at disse forbrugsafgifter nu blev indregnet i pristallet. Jeg vil vende spørgsmålet om og spørge, om det ærede medlems parti, det ærede medlems egen regering også i 1946, da de store forbrugsafgifter blev foreslået, samtidig foreslog, at forhøjelserne ikke skulle indregnes i pristallet? Hvis jeg erindrer rigtigt, skete det ikke. Vi har i øjeblikket forbrugsafgifter, der sammenlagt andrager mellem 1400 og 1500 mill. kr. Ingen af disse forbrugsafgifter er unddraget forbindelsen med pristallet, ej heller den væsentlige del af dem, som det ærede medlem og hans eget parti som regering tidligere har foreslået. Jeg vil regne med, at de forbrugsafgifter, vi har i øjeblikket, har en pristalsvirkning, der ligger et sted — jeg tør ikke sige det ganske bestemt, men jeg vil vurdere det til et sted mellem 12 og 14 points. Det, der er foreslået her, svarer til mellem 2 og 2½ points. Det er mig uforståeligt, hvorfor specielt dette skulle drages frem som særlig egnet til at undrages forbindelsen med pristallet, når der ikke tidligere, ej heller fra det ærede medlems egen regering, har været taget initiativ i så henseende.

Dette svar vil jeg også gerne give det ærede medlem hr. Aksel Møller. Det ærede medlem beskæftigede sig med lånoptagelse

og spurgte, om pengemarkedet da virkelig er så anspændt, at det ikke er muligt at optage lån i markedet. Ja, jeg mener, at det er så anspændt, og jeg mener at kunne støtte mig på megen sagkundskab, vel sagtens også en del af den sagkundskab, som det ærede medlem normalt vil ønske at kunne påberåbe sig i denne sag. Efter min opfattelse er der ingen betingelser for optagelse af større lån i øjeblikket, og jeg kan godt gøre den bemærkning, at det i marts 1950 udbudte 4 pct.s 30-årige statslån endnu ikke fuldt er afsat af konsortialdeltagerne, og at den effektive rente på dette lån, som dengang var 4,29, nu er 4,69 pct. Hvis staten i øjeblikket ville indlade sig på at optage lån, store lån, ville det betyde en sådan belastning af kapitalmarkedet, at lånet dels ikke ville blive afsat, dels vel sagtens fra bankernes side ville blive forlangt udstyret med en slags garanti, en garanti, der yderligere ville betyde en udgiftsbelastning for staten og ville forårsage en sådan renteforhøjelse, at vi nåede det urimelige.

Det kan ikke være statens opgave og hensigt at gå i spidsen på et sådant felt, og det forbløffer mig stadigvæk, at navnlig det ærede medlem, der evindeligt snakker besparelser og tilbageholdenhed, ved enhver lejlighed ynder at gøre sig til talsmand for en rentepolitik, for en lånepolitik fra statens side, der skulle betyde, at staten pådrog sig så betydelige ekstraudgifter, som der her kan være tale om. Jeg mener i det hele taget ikke, at situationen på kapitalmarkedet berettiger til lånoptagning. I tiden fra marts til dette øjeblik er bankernes kassebeholdninger i nationalbanken, bankernes folio i nationalbanken, gået tilbage med 200 mill. kr., og det giver vel også en fornemmelse af den udvikling, der er tale om på dette felt.

Jeg skal ikke gå ind på en diskussion med det ærede medlem på det nuværende tidspunkt om de skattelove, som er foreslået; jeg skal heller ikke gå ind på en detaillidiskussion med det ærede medlem vedrørende den værnescat, der er foreslået. Jeg har undret mig over, jeg har siddet og været, jeg kan godt sige, noget forbløffet over, at det ærede medlem har afvist, hvad der fra regeringens side er foreslået, uden at antyde, hvad han vil sætte i stedet. Det ærede medlem har henvist til en etisk betragtning, som jeg til min store forbløffelse også hørte det ærede medlem hr. Viggo Starcke bekende sig til, gående ud på, at det var en aldeles oplagt urimelighed, at socialdemokratiet her fratog, som det ærede medlem hr. Viggo Starcke sagde, arbejderbefolkningen og bondebefolkningen deres ret til at være med til at